

הת (חדרה) 35414-11-24 - עומר אבו מוך נ' ימר כפרי מגב חוף

ה"ת (חדרה) 35414-11-24 - עומר אבו מוך ואח' נ' ימר כפרי מגב חוףשלום חדרה
ה"ת (חדרה) 35414-11-24

1. עומר אבו מוך
2. כפרייה אבו מוך
נ ג ד

ימר כפרי מגב חוף
בית משפט השלום בחדרה
[10.12.2024]
כבוד השופטת עידית פלד
החלטה

בפניי בקשה להחזרת תפוס - רכב פולקסווגן אודי מ.ר. 20-111-38 ורכב קרייזלר מ.ר. 200-97-403.
על פי האמור בבקשה - המשטרה פשטה על ביתם של המבקשים ובני משפחתם ונטלה רכוש ללא צווי תפיסה כדין;
לא בוצעה באמצעות הרכבים התפוסים כל עבירה; ולא היתה סיבה ממשית לתפיסתם; והרכבים מוחזקים בידי
המשטרה מיום 13.11.24; ובאיון הראוי בין האינטרס הציבורי לאינטרס הפרטי יש להורות על החזרת התפוסים לידי
המבקשים.
המשיבה התנגדה לבקשה; טענה כי הוצא צו חיפוש כחוק על ידי בית בית משפט, ובחיפוש התגלה הרכב בחצר ביתו
של נשוא צו החיפוש; ועל פי חוות דעת בתיק, הרכב ממוגן ירי בכך שהולבשו עליו פלטות ברזל וחלונות זכוכית עבות;
ומדובר ברכבים שבוצע בהם שינוי, מבנה הרכב שונה, וכך גם משקלו, ללא אישור משרד הרישוי, שלא כחוק; והם
מהווים סכנה ממשית לציבור, ומדובר בפצצה מתקתקת של ממש; והרכב עלול לשמש לדבר עבירה; ובכוונת המשיבה
לבקש את חילוט המיגון והשמדתו; ועתרה לשחרור התפוס בתנאים של: א. פירוק המיגון והעברתו למשיבה ללא
תנאים, ב. ביצוע מבחן מעשי במכון רישוי כנדרש, ג. בחינה של הרכב ע"י בוחן תנועה מוסמך שאכן הרכב כשיר
לנסיעה, ד. התחייבות כספית של המבקש שלא ישנה את מרכב הרכב בשנית (ימגן אותו שוב), והפקדה בסכום שיקבע
להבטחת פירוק המיגון.
הצדדים טענו טיעוניהם בדיון בפניי; ותיקי החקירה הוגשו לעיוני;
וביום 9.12.24 הגישה ב"כ המבקשים צו ירושה.
דיון
עיינתי בבקשה ובתגובה ובתיקי החקירה, ושקלתי טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים בפניי.

מדובר ברכב פרטי פולקסווגן אודי מ.ר. 2011138 בבעלות עומר אבו מוך (המבקש 1), נשוא תיק חקירה 501247/2024, אשר נתפס על ידי המשטרה ביום 13.11.24 (להלן: "רכב האודי"); ורכב ג'יפ רוביקון מ.ר. 20097403 בבעלות רסמי אבו מוך (צו ירושה למבקשת 2), נשוא תיק חקירה 492970/2024, אשר נתפס על ידי המשטרה ביום 11.11.24 (להלן: "רכב הג'יפ"); ועל פי חוות דעת בתיקים, מדובר ברכבים אשר בוצעו בהם שינויי מבנה לשריון ומיגון מירי, בכך שהותקנו לוחות פלדה וברזל ושמשות עבות נוספות, ללא אישור. המקור הנורמטיבי לתפיסה בידי המשטרה מצוי בסעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט - 1969 (להלן - פסד"פ), הוא הסעיף הכללי המסדיר את סמכויות התפיסה בהליך הפלילי. סעיף 32 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי מסמך שוטר " ...לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה". בהתאם לכך, מוקנית לשוטר סמכות לתפוס חפץ בהתקיים אחת מן החלופות המנויות בסעיף זה, המקימות, כל אחת, מקור סמכות עצמאי לתפיסת חפץ: בהתקיים יסוד סביר להניח שבאותו חפץ נעברה עבירה; שבאותו חפץ עומדים לעבור עבירה; שהחפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה; שהחפץ ניתן כשכר בעד ביצוע עבירה; או שהחפץ שימש אמצעי לביצועה. הפסיקה הוסיפה עילת תפיסה נוספת, בדמות תפיסת רכוש בשווי מכוח סעיף 26(א) לחוק איסור הלבנת הון; וכמו כן קיימת עילת תפיסה נוספת - תכלית של הבטחת חילוט עתידי בסיום המשפט, כפי שמורה סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי. סעיף 34 לפסד"פ מאפשר לבית המשפט להורות על שחרור התפוס, בין מועד התפיסה לבין סיום הליכי החקירה או המשפט, והחזרתו לבעל הזכות בו בתנאים שיקבע להבטחת תכלית התפיסה. סעיף 35 לפקודה קובע כי "אם בתוך שישה חודשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש כתב אישום בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידי נלקח; אך רשאי בית המשפט השלום, על פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע". הפסיקה עמדה על שלוש תכליות עיקריות שלשמן נעשית התפיסה: תכלית מניעתית - בהתקיים חשש שהחפץ ישמש לביצוע עבירה עתידית; תכלית ראייתית - אם החפץ עשוי לשמש כראיה במשפט; ותכלית של הבטחת חילוט עתידי בסיום המשפט (בש"פ 3434/21 יוסף אלנאשף נ' מדינת ישראל (נבו 15.06.2021); בש"פ 8239/20 חוסאם איסמאעיל נ' מדינת ישראל - משטרת ישראל (פורסם בנבו, 02.12.2020); ובש"פ 8712/23 יוסף אלקובי נ' מדינת ישראל (נבו 11.01.2024) פסקה 9)).

בבש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.03.2006) נקבע מבחן דו-שלבי: "נדרשת, איפוא, בחינה שלה שתי פנים: האם המשך החזקת התפוס בידי המשטרה משרת תכלית המשתלבת עם מקור סמכות לתפיסה; אם שאלה זו תיענה בחיוב, האם ניתן לשחרר את החפץ באופן ובתנאים ששיגו במשולב ובאורח מידתי ומאוזן את תכלית התפיסה, מחד, ואת מימוש זכות הקנין של הפרט מנגד." במקרה דנן, - כפי שעולה מתיקי החקירה, ברכב האודי ורכב הג'יפ מושא הבקשה נעשה שינוי מבני לרכב בניגוד לתקנה 380 לתקנות התעבורה, כך שקמה עילה לתפיסת הרכב, אשר יש יסוד סביר להניח כי בוצעה באמצעותו עבירה; וכן הוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל העבירה; ולפיכך קיימת למשטרה במקרה שלפנינו סמכות תפיסה עקרונית.

באשר לעילה להמשך התפיסה והחזקתם של הרכבים התפוסים - בענייננו, המבקש 1 טרם נחקר, ונטען על ידי נציג המשיבה בדיון כי הוא מתחמק מחקירה; והמבקשת 2 נחקרה וטענה כי רכב הג'יפ בבעלות בעלה המנוח, והיא לא נהגה בו; והתקופה המותרת להחזקת התפוסים (שישה חודשים) טרם חלפה, אלא חלפו נכון להיום פחות מחודש בלבד.

בענייננו, טענה המשיבה, כי התפיסה נחוצה לצורך התכלית המניעתית, בשים לב לשינוי הגדול במשקל הרכב שעלול ליצור סכנה ממשית גם במקרה של התנגשות, התנהגות הרכב ויציבותו ולא רק בנסיעה אלא גם בעמידה, וגם אם בעליו אינו מתכוון לנסוע ברכב, הוא בוודאי לא יכול להבטיח כי אחר לא יעשה שימוש ברכב כגון ביצוע של עבירת שבל"ר (סעיף 8 עמוד 1 לתגובת המשיבה); וכן הרכב שימש ועלול לשמש לדבר עבירה, כפי שהוצגו מסמכים (סעיף 1 עמוד 2 לתגובת המשיבה).

"בפסיקה נקבע כי ביסוד התכלית המניעתית טמון אינטרס ציבורי למנוע או להקשות באופן ניכר על העברין לשוב ולבצע עבירות באמצעות שלילת החפץ המיועד לשמש אמצעי בביצוע העבירה. תכלית מניעתית זו נועדה להקשות על העברין המיועד להוציא מן הכוח אל הפועל את תכניתו הפלילית." (ע"ח (מחוזי חיפה) 42968-08-20 הסעות ספאא בע"מ נ' תחנת משטרה - חדרה (מרחב חוף), 2.9.20, כב' השופט ליפשיץ, בפסקה 14).

וראו גם רע"פ 1792/99 אלי גאלי נ' משטרת ישראל [17 עמ'], נג' (3) 312 (1999): "בשוותנו נגד ענינו את תכליתו של החוק, והיא: הקניית סמכות למשטרה לתפוס חפץ במקום שיש יסוד סביר להניח כי אותו חפץ עשוי לשמש בעבירה, ובמטרה למנוע מבעליו יכולת לעבור בו עבירה נצפית. הגיונו של החוק מדבר בעד עצמו. אם אמנם "יש... יסוד סביר להניח" כי בחפץ פלוני עומדים לעבור עבירה, היעלה על הדעת כי המחוקק יעמוד מנגד ויחריש? נוכח הדברים המפורשים שבסעיף 32(א) לפקודת החיפוש, הנקבל כי המחוקק ימנע את המשטרה מתפיסת נכס במקום שבו יש יסוד סביר להניח כי עומד הוא - אותו חפץ - לשמש בביצועו של פשע? הקושיה קושיה והתשובה בה. אכן, הוראת סעיף 32(א) לפקודת החיפוש מגבילה את קניינו של הפרט לטובת אינטרס הכלל, ואולם אין ספק קל בדעתי כי גדרי הסמכות - אם נפרשם לאור פיסקת ההגבלה בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו - הולמים את ערכי המדינה, נועדו הם לתכלית ראויה ומידתם מידה היא שאינה עולה על הנדרש." בענייננו, מתקיימת העילה המניעתית בשים לב לסכנה הנשקפת לציבור משתמשי הדרך.

מחוות הדעת בתיקים עולה, כי בעקבות השינוי המבני ברכבים, משקל הרכב חורג מהמשקל המאושר, משקל חורג שיש בו כדי לפגוע בצורה חמורה ביכולת התפעול של הרכב, בהתנהגות הכביש שלו, ביציבות, ביכולות ההיגוי והבלימה, בבליי המואץ ובהשפעת מרכז הכובד בצורה מסוכנת על התנהגות הרכב; וכך גם עלולה להחמיר התנהגות הרכב בתאונות דרכים, גם ביכולת חילוץ לאחר תאונה; והמיגון המותקן ברכב גם פוגע בבטיחות הנוסעים לאור חסימת כריות אוויר ולאור הגבלה בחגורות הבטיחות.

ראו גם ע"ח (מחוזי חיפה) 42968-08-20 הסעות ספא בע"מ נ' תחנת משטרה - חדרה (מרחב חוף), 2.9.20, פסקה 23): "אין צורך להכביר מילים אודות הסכנה הטמונה בנסיעה של כלי רכב כבד עם משקל חורג. די אם אפנה למקרה שנדון בע"פ 1802/17 אבו סיאם נ' מדינת ישראל (28.6.18), שם איבד נהג משאית שליטה עקב משקל יתר וכתוצאה מכך קיפחו 7 בני אדם חייהם ונפצעו רבים אחרים."

"ואם המקום להזכיר - עודף משקל של כלי רכב - וודאי עודף של עשרות אחוזים - משפיע על אפשרויות הבלימה של הרכב ועל עוצמת הפגיעה במצב תאונה ויכול להיות הגורם להבדל בין "סתם" תאונה עם נפגעים לתאונה קטלנית." (ה"ת (חדרה) 1756-08-20 הסעות ספא בע"מ נ' תחנת משטרה - חדרה, 19.11.20).

וראו עוד לענין התכלית המניעית ברכבים ממוגנים - ה"ת (תעבורה תל אביב-יפו) 5669-10-24 טארק קעדאן נ' מדינת ישראל (נבו) 27.11.2024 - עפ"ת 10095-12-24 תלוי ועומד; הת (שלום פ"ת) 43886-03-23 אלקיים נ' משטרת נתניה, 28.6.23; והת (שלום פ"ת) 51834-01-23 מקסים גון נ' משטרת נתניה, 21.2.23; ה"ת (שלום פ"ת) 58102-08-22 יוסי מלול נ' תחנת משטרה - נתניה (נבו) 27.10.2022).

כמו כן, במקרה זה להותרת הרכבים התפוסים בידי המשטרה מטרה ראייתית, ככל שהמבקשים יחלקו על חוות הדעת מטעם המשיבה.

עוד יש לציין, כי התפיסה המבוקשת בעת הזו, מעבר לפן המניעתי והראייתי, באה כדי להבטיח אפשרות חילוט המיגון והשמדתו בסופו של הליך בתיק העיקרי; ובתיקי החקירה מזכרים לחריגה מנוהל חילוט המאשרים את תפיסת הרכבים לצורך חילוט; וככל שיוגש כתב אישום הכולל בקשה לתפיסה לצורך השמדה בגמר ההליך ככל שתהיה הרשעה, יוכל בית המשפט לבחון את ההצדקה בנקיטת צעד שכזה.

מכל האמור עולה, כי הגם שהחקירה טרם הסתיימה, מהתשתית הראייתית הקיימת בתיקי החקירה נכון לעת הזו, קיימת עילת תפיסה בהתקיים אחת מן החלופות המנויות בסעיף 32; וכן קיימת עילת תפיסה נוספת של הבטחת חילוט עתידי בסיום המשפט כפי שמורה סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי.

חלופת תפיסה - כפי שנפסק, אף בהינתן קיומה של עילת תפיסה "יש לשקול את הצורך בהמשך התפיסה כדי להגשים את תכליתה מול עניינו של הפרט הנפגע בזכות קניינו, ולבחון את אפשרות האיזון בין השניים באורח מידתי. בגדרו של איזון זה תישקל בין היתר, מידת הסכנה לפגיעה בתכלית התפיסה אם החפץ ישוחרר, לבין היקף הפגיעה בזכות הקניין עקב המשך התפיסה, ועוצמתם היחסית של האינטרסים הנוגדים תישקל ותיבחן אלה מול אלה. במסגרת איזון זה, יחליט בית המשפט אם ניתן לשחרר את החפץ אף שמתקיימת עילה נמשכת לתפיסתו, ואם כן - באלו תנאים וסייגים יש לעשות כן, כדי להגן על תכלית התפיסה תוך פגיעה פחותה בזכות הקניין של בעל הזכות בנכס התפוס" (בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.3.06)).

בענייננו, כפי העולה מתגובת המשיבה, ניתן בשלב זה להשיג את מטרת התפיסה בחלופה מתאימה בתנאים שפורטו בתגובת המשיבה; ולאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, אני סבורה כי ניתן לשחרר את הרכבים, אך זאת בכפוף לפירוק והסרת המיגון שהותקן ברכבים, ומתן הפקדה כספית וערבויות להבטחת מניעת שינוי מבנה כאמור בעתיד.

לפיכך, אני קובעת כי רכב האודי ורכב הג'יפ ישוחררו, כל אחד בתנאים הבאים:

א. הצהרת המבקשים, בתצהירים ערוכים כדיון, כי אינם חולקים על ממצאי חוות הדעת בכל הנוגע לשינויי המבנה שנעשו ברכב, כמפורט בתיקי החקירה.

ב. פירוק כל תוספות המיגון שהורכבו על הרכב, במגרש המשטרה, בתיאום ובפיקוח בוחן מטעם המשיבה.

ג. הרכב יוצא מהמגרש המשטרה באמצעות גרר, ולא יעשה בו כל שימוש עד שיעבור מבחן רישוי כדיון.

ד. ביצוע מבחן רישוי במכון רישוי כדיון; ובחינה של הרכב ע"י בוחן מוסמך שהרכב כשיר לנסיעה.

ה. הפקדה כספית או ערבות בנקאית, בסך 100,000 ₪, להבטחת החזרת הרכב לכשירות לאחר שכל המיגון יפורק.

ו. התחייבות עצמית, בסך 100,000 ₪, שלא יעשה כל שינוי במבנה הרכב; וההתחייבות תחולט במידה ויימצא כי הרכב עבר שוב שינוי מבנה כלשהו, או שהמבקש/ת יבצע שימוש בכל רכב אחר ממוגן.

זכות ערר כחוק.

תיקי החקירה יוחזרו למשיבה - באמצעות המזכירות.

ניתנה היום, ט' כסלו תשפ"ה, 10 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.